

College van Beroep voor de Examens

Maastricht, 9 oktober 2023
CBE / ... 23.067
Zaaknummer 2023.286

UITSpraak van het College van Beroep voor de Examens inzake het beroep van ....., hierna te noemen appelland, tegen een besluit van 8 augustus 2023 van de examencommissie van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Maastricht, hierna te noemen de commissie, inhoudende het afwijzen van het verzoek om een extra tentamenkans voor de vakken "Comparative Administrative Law" en "Internet Law and Governance".

TEN AANZIEN VAN DE PROCEDURE EN DE FEITEN

1. Bij e-mailbericht van 16 augustus 2023, via het Complaints Service Point (hierna: CSP) ingekomen bij het CBE op 21 augustus 2023, tekent appelland beroep aan tegen het besluit van de commissie, welk besluit betrekking heeft op het afwijzen van het verzoek om een extra tentamenkans voor de vakken "Comparative Administrative Law" en "Internet Law and Governance". Dit besluit dateert van 8 augustus 2023.
2. Bij e-mailbericht van 22 augustus 2023 zendt het CBE het beroep van appelland ter kennisgeving door naar de commissie.
3. Bij e-mailbericht van 22 augustus 2023 bevestigt het CBE de ontvangst van het beroep aan appelland en stelt appelland op de hoogte van de doorzending hiervan aan de commissie.
4. Bij e-mailbericht van 22 augustus 2023 zendt het CBE het beroep van appelland door naar de commissie voor schikking en verweer. In dit bericht verzoekt het CBE de commissie om haar uiterlijk 12 september 2023 te informeren over de minnelijke schikking. Mocht er niet gekomen worden tot een minnelijke schikking merkt het CBE reeds op dat onderhavig beroep behandeld zal worden in de zitting van het CBE op 9 oktober 2023 en dat dientengevolge uiterlijk 25 september 2023 het verweerschrift door de commissie moet zijn ingediend bij het CBE.
5. Op 28 augustus 2023 vindt de zitting plaats in het kader van het verzoek om een voorlopige voorziening. Het CBE wijst het verzoek om de voorlopige voorziening toe bij uitspraak van 28 augustus 2023.
6. Bij e-mailbericht van 29 augustus 2023 informeert de commissie het CBE dat er geen schikkingsgesprek zal worden gepland, nu er ook een voorlopige voorziening loopt.
7. Bij e-mailbericht van 29 augustus 2023 informeert het CBE de commissie dat de voorlopige voorziening los staat van onderhavige procedure en verzoekt het CBE de commissie alsnog een schikkingsgesprek in te plannen.
8. Bij e-mailbericht van 8 september 2023 informeert de commissie het CBE dat er niet gekomen is tot een schikking.
9. Bij e-mailbericht van 12 september 2023 verzoekt het CBE appelland voor 15 september 2023 te laten weten of hij het beroep wenst voort te zetten. Tevens herinnert het CBE appelland eraan dat de zitting, indien hij deze wenst voort te zetten, zal plaatsvinden op 9 oktober 2023.
10. Bij e-mailbericht van 14 september 2023 bevestigt appelland aan het CBE dat hij zijn beroep wenst voort te zetten.

11. Bij e-mailbericht van 19 september 2023 verzoekt appellant het CBE en de commissie om de zitting eerder te laten plaatsvinden, zodat hij de mogelijkheid tot het maken van de eerste tentamens van de master niet verliest.
12. Bij e-mailbericht van 25 september 2023 informeert het CBE dat de zitting van 9 oktober 2023 niet kan worden verplaatst naar een eerdere datum.
13. Bij e-mailbericht van 25 september 2023 wordt door de commissie het verweerschrift verstrekt aan het CBE.
14. Bij e-mailbericht van 27 september 2023 wordt door het CBE het verweerschrift van de commissie verstrekt aan appellant.
15. Bij e-mailbericht van 27 september 2023 worden partijen uitgenodigd voor de online zitting van het CBE op 9 oktober 2023. Voorts wordt aan partijen gevraagd om uiterlijk 2 oktober 2023 aan het CBE kenbaar te maken wie ter zitting aanwezig zal zijn.
16. Het beroep is behandeld ter zitting van het CBE op maandag 9 oktober 2023, waarbij appellant is verschenen. Namens de commissie is verschenen .....

BEOORDELING

17. Ter toetsing ligt de vraag voor of de commissie in redelijkheid tot het bestreden besluit heeft kunnen komen. Dit besluit betreft de weigering van de commissie om toepassing te geven aan hetgeen is bepaald in artikel 7b Regels & Richtlijnen 2022-2023 (hierna: RR), te weten de laatste-vakregeling. Het CBE beantwoordt dit ontkennend en overweegt daartoe, gelet op de stukken en het verhandelde ter zitting als volgt.
18. Appellant stelt in zijn beroepschrift dat hij recht heeft op een extra examenkans voor de vakken "Comparative Administrative Law" en "Internet Law and Governance", vanwege zijn persoonlijke omstandigheden.

Ten eerste beroept appellant zich op artikel 39 lid 2 onder a van de vigerende Onderwijs- en Examenregeling voor de bacheloropleiding European Law School van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid voor het academisch jaar 2022/2023 (hierna: OER) nu hij gedurende het academische jaar 2021-2022 tweemaal het COVID-19 virus heeft gehad. In beide gevallen ervoer hij heftige symptomen. Hoewel deze infecties plaatsvonden gedurende het academische jaar 2021-2022, stelt appellant dat deze omstandigheden de werkdruk in het academisch jaar 2022-2023 hebben verhoogd nu hij als gevolg daarvan bepaalde vakken heeft moeten herkansen.

Appellant stelt vervolgens dat zijn bijzondere familieomstandigheden moeten worden meegewogen op grond van artikel 39 lid 2 onder d OER. Appellant heeft geen goed contact met zijn ouders. Zijn zus heeft in januari 2022 – gedurende het academische jaar 2021-2022 - een ernstig verkeersongeluk gehad en hij heeft haar vanwege de onzekere band met zijn ouders en zijn financiële situatie, niet kunnen ondersteunen zoals hij zou hebben gewild. Dit is mentaal gezien erg zwaar voor hem geweest. Appellant ontvangt verder geen enkele steun van zijn ouders, omdat zij niet achter zijn keuze staan om rechten te studeren in Nederland. Aangezien de broer van appellant zich in een vergelijkbare situatie bevindt, ondersteunt appellant zijn broer financieel, wat zijn eigen financiële situatie bemoeilijkt. Appellant werkt vanwege deze zware financiële lasten veel, namelijk gemiddeld 30 uur per week. Hierdoor kan hij minder tijd aan zijn studie besteden.

Vervolgens beroept appellant zich op twee onvoorziene omstandigheden op grond van de hardheidsclausule in artikel 50 OER (door appellant is in dit verband abusievelijk artikel 51 OER genoemd). Ten eerste stelt appellant dat de oorlog in Oekraïne directe invloed heeft op zijn leven. Toen de oorlog in Oekraïne uitbrak heerste er onder bekenden van hem in ..... de angst dat er ook een invasie in ..... zou plaatsvinden. Ter zitting heeft appellant gesteld dat hij en zijn toenmalige vriendin daarom haar broer en vier neven voor drie maanden hebben gehuisvest. Omdat deze ..... burgers in Nederland niet kunnen werken moest appellant in hun levensonderhoud voorzien. Dit

bracht voor appelland een mentale last mee en heeft ertoe geleid dat hij - in aanzienlijke mate - extra uren heeft moeten werken.

Ten tweede stelt appelland dat hij gedurende zijn tweede studiejaar ook tegenslagen heeft gekend. Appelland is tijdens de coronapandemie zijn baan kwijt geraakt en heeft zijn recht op DUO-financiering verloren. Appelland heeft toen zijn inkomen gehaald uit online marketing opdrachten die veel tijd kostten.

Ter zitting heeft appelland verder nog aangevuld dat hij meermaals contact heeft gehad met een studieadviseur, maar dat geen studieplan is opgesteld omdat appelland meer vakken wilde volgen dan wordt geadviseerd. Verder heeft appelland gesteld dat vorig jaar ook sprake is geweest van een huisvestingscrisis, als gevolg waarvan hij tijdelijk bij vrienden heeft moeten verblijven. Tevens voert appelland aan dat het vooral de opeenstapeling van werkdruk is waardoor hij de vakken niet heeft behaald. Ten slotte heeft appelland aangegeven dat beide tentamens van de vakken waarvoor een extra tentamenkans is gevraagd worden afgenomen in periode 4 van het academisch jaar.

19. De commissie stelt in haar verweerschrift dat zij op grond van artikel 7b RR de mogelijkheid heeft om studenten een extra (waarmee wordt bedoeld 'derde') examenkans te verschaffen. De vereisten voor deze extra kans houden in dat de student aan beide tentamenkansen dient te hebben deelgenomen, verder dient het tentamencijfer minimaal een vijf (5.0) te zijn, dient het tentamen het laatste nog openstaande vak voor het behalen van de bachelor te zijn, en wordt het tentamen niet binnen een redelijke termijn (namelijk binnen één onderwijsperiode) opnieuw aangeboden. Vervolgens stelt de commissie dat op het eerste vereiste een uitzondering kan worden gemaakt indien de student een met bewijs omklede reden aandraagt waarom niet aan alle tentamenkansen is deelgenomen. Op het derde vereiste kan een uitzondering worden gemaakt indien twee tentamens in dezelfde periode hebben plaatsgevonden, en er sprake is van bijzondere omstandigheden die invloed hebben gehad op beide tentamens. Naar de mening van de commissie is hiervan in het geval van appelland geen sprake.

Ten aanzien van de door appelland aangevoerde COVID-19 infecties is de commissie van mening dat appelland niet heeft aangetoond hoe de infecties in het academisch jaar 2021-2022 impact hebben gehad op het academisch jaar waarin hij de vakken niet heeft gehaald, namelijk academisch jaar 2022-2023. Bovendien heeft appelland niet aangetoond waarom de studievertraging door COVID-19 een onvoorziene omstandigheid was. Als laatste had het op grond van artikel 7a R&R op de weg van appelland gelegen deze persoonlijke omstandigheden te melden bij de studieadviseur. Dit heeft appelland nagelaten, voor zover de commissie bekend.

Voorts stelt de commissie dat het verkeersongeluk van de zus van appelland ten tijde van de tentamenperiode kenbaar had moeten worden gemaakt, en niet pas tijdens de beroepsprocedure. Desondanks is deze gebeurtenis wel betrokken in de beoordeling van de commissie ten tijde van het met appelland gevoerde schikkingsgesprek. De commissie is echter van oordeel dat appelland het causaal verband tussen het ongeluk en de studievertraging onvoldoende heeft aangetoond. Wat betreft de commissie is een slechte band met de ouders geen omstandigheid die kan leiden tot een succesvol beroep op de hardheidsclausule.

De commissie erkent dat de oorlog in Oekraïne invloed heeft gehad op studenten afkomstig uit de omgeving van dit gebied. Uit hetgeen appelland stelt blijkt volgens de commissie echter onvoldoende dat appelland de kennissen uit ..... heeft geholpen. Hiertoe is volgens de commissie onvoldoende bewijs aangeleverd.

Daarnaast is naar de mening van de commissie door appelland niet duidelijk gemaakt hoe het inkomensverlies in academisch jaar 2021-2022 invloed heeft gehad op het academisch jaar 2022-2023.

Ten slotte stelt de commissie dat het afgegeven negatief bindend studieadvies aan het einde van academisch jaar 2021-2022 te verklaren is vanwege het feit dat appelland destijds niet aan alle voorwaarden voldeed. Als gevolg van de schikking die appelland en de commissie destijds hebben getroffen, kon appelland aan slechts één van beide tentamenkansen deelnemen. Dit was appelland derhalve op dat moment al bekend. Bovendien is het aan appelland te wijten dat hij zijn persoonlijke omstandigheden niet tijdig heeft gemeld. Ook heeft appelland niet deelgenomen aan alle

tentamenkansen, wat vereist is voor een geslaagd beroep op de hardheidsclausule zoals bedoeld in artikel 50 OER. Voor het tentamen "Internet Law and Government" is daarnaast plagiaat geconstateerd, wat niet bijdraagt aan de welwillendheid van de commissie tot het verlenen van een extra tentamenkans.

De commissie verzoekt het CBE om bovengenoemde redenen in overweging te nemen en het verzoek ongegrond te verklaren.

20. Alvorens over te gaan tot voornoemde toetsing, stelt het CBE vast dat het bestreden besluit is genomen op 8 augustus 2023, te weten: het afwijzen van het verzoek om een extra tentamenkans voor de vakken "Comparative Administrative Law" en "Internet Law and Governance". Het beroepschrift is derhalve tijdig ingediend.

Voorts constateert het CBE dat voldoende belang aanwezig is voor het behandelen van het voorliggende beroep.

21. Het CBE overweegt gelet op de stukken en het verhandelde ter zitting als volgt.
22. Tussen partijen is niet in het geding dat appellant niet het vereiste aantal studiepunten heeft behaald voor afronding van de bachelor European Law School. In beroep gaat het om de vraag of de persoonlijke omstandigheden die appellant aanvoert voldoende zijn om te stellen dat de commissie het verzoek om een extra tentamenkans voor de vakken "Comparative Administrative Law" en "Internet Law and Governance" had mogen afwijzen.
23. Op grond van artikel 23 lid 1 OER wordt tweemaal per jaar op door de commissie te bepalen tijdstippen de gelegenheid gegeven tot het afleggen van tentamens. In het tweede lid van dit artikel is bepaald dat de commissie in bijzondere gevallen kan besluiten tot het afnemen van een tentamen op een ander moment dan de ingevolge het eerste lid vastgestelde kansen dan wel een extra tentamenkans kan bieden.
24. Ter zitting heeft de commissie uitgelegd dat een extra tentamenkans enkel mogelijk is indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, zoals volgt uit artikel 7b lid 1 RR:
- de student heeft deelgenomen aan beide tentamenkansen gedurende het betreffende academisch jaar;
  - de student heeft tenminste het cijfer vijf (5.0) behaald voor een van beide tentamenkansen;
  - het betreffende vak is het laatste openstaande vak voor afronding van de bachelor;
  - het tentamen wordt niet (nogmaals) aangeboden binnen een redelijke termijn.

25. Artikel 7b RR ziet op een extra tentamenkans voor een individueel vak. Appellant heeft voor twee vakken een extra tentamenkans aangevraagd. Voorts is van belang dat appellant ten aanzien van beide vakken niet voldoet aan de vereisten om in aanmerking te komen voor een extra tentamenkans op basis van artikel 7b RR, omdat sprake is van twee en niet slechts een openstaand vak en bij beide vakken niet aan elk van de vier gestelde voorwaarden wordt voldaan.

Van de bovenstaande voorwaarden kan door de commissie worden afgeweken in geval van een geslaagd beroep op de hardheidsclausule, zoals volgt uit artikel 24 RR jo. artikel 50 OER. Daarvan is sprake indien de commissie van mening is dat onverkorte toepassing van de RR en OER naar de mening van de commissie – gezien de bijzondere omstandigheden – zal leiden tot onbillijkheden van overwegende aard.

Het door appellant aangevoerde artikel 39 lid 2 onder a OER is niet van toepassing, gezien het feit dat appellant als EU-burger, uit Bulgarije afkomstig is.

Het CBE oordeelt als volgt met betrekking tot de door appellant aangevoerde persoonlijke omstandigheden.

Ten aanzien van de COVID-19 infecties en de heftige symptomen die appelland daardoor heeft ervaren in het academisch jaar 2021-2022, oordeelt het CBE als volgt. Hoewel het CBE niet betwist dat deze infecties van invloed kunnen zijn geweest op de studieprestaties van appelland, is het CBE van oordeel dat appelland onvoldoende aannemelijk heeft gemaakt dat deze infecties van zodanige invloed zijn geweest in het academische jaar 2022-2023 dat toepassing dient te worden gegeven aan de hardheidsclausule. Dit is gelegen in het ontbreken van door appelland overgelegde medische gegevens waaruit blijkt dat van de aangevoerde COVID-19 infecties sprake is geweest, waardoor appelland niet in staat kon worden geacht gedurende het gehele academische jaar 2021-2022 de tentamens "Comparative Administrative Law" en "Internet Law & Governance" te behalen.

Het CBE is verder van oordeel dat appelland niet al zijn persoonlijke omstandigheden tijdig bekend heeft gemaakt aan de commissie, te weten het verkeersongeluk van zijn zus in januari 2022. De commissie stelt deze omstandigheid desondanks te hebben meegewogen in de beoordeling ten tijde van het schikkingsgesprek.

Op grond van jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: ABRvS) dient een bestuursorgaan in administratief beroep in beginsel nieuwe feiten en omstandigheden in de beoordeling te betrekken. De hoofdregel is dus dat een beroepsorgaan de situatie in ogenschouw neemt ten tijde van de beoordeling in administratief beroep (ABRvS 25 januari 2023, ECLI:NL:RVS:2023:275, r.o. 4.2). Het CBE is dan ook gehouden het bestreden besluit te toetsen met inachtneming van feiten en omstandigheden die tijdens de beroepschriftprocedure naar voren zijn gekomen en die een ander licht werpen op de toestand zoals die was ten tijde van het nemen van het besluit. In deze zaak betekent dit dat het CBE de persoonlijke omstandigheden, te weten het verkeersongeluk van de zus van appelland dient mee te nemen in zijn overweging, ook al was de commissie hiervan ten tijde van het nemen van het besluit niet op de hoogte.

Het CBE heeft geen reden te twijfelen aan het feit dat de zuster van appelland een zwaar verkeersongeluk heeft gehad en dat appelland daardoor – mede in het licht van hetgeen hij aanvoert ten aanzien van de band met zijn ouders – niet zijn volledige aandacht en energie heeft kunnen richten op het behalen van voornoemde tentamens gedurende het academisch jaar 2021-2022. Het CBE acht het voldoende aannemelijk dat dit heeft geleid tot studievertraging en derhalve de noodzaak tot het behalen van meer tentamens dan normaliter gedurende academisch jaar 2022-2023.

Verder twijfelt het CBE evenmin aan hetgeen appelland aanvoert met betrekking tot het opvangen van familieleden van zijn toenmalige vriendin gedurende een periode tijdens academisch jaar 2021-2022 als gevolg van de in Oekraïne uitgebroken oorlog en hetgeen hij aanvoert over de extra uren die hij heeft moeten werken om deze opvang te kunnen bekostigen. Dit geldt eveneens voor de huisvestingsproblemen die appelland aanvoert.

Alle omstandigheden die appelland heeft aangevoerd, die buiten zijn macht lagen en in onderlinge samenhang bezien, oordeelt het CBE als volgt. Appelland heeft tijdens de beroepsprocedure voldoende aannemelijk gemaakt dat sprake was van persoonlijke omstandigheden die tot aanzienlijke studievertraging hebben geleid tijdens academisch jaar 2021-2022, en dat hij in academisch jaar 2022-2023 noodgedwongen meer vakken dan gebruikelijk heeft moeten inhalen. Hierin ziet het CBE aanleiding om te oordelen dat de commissie toepassing dient te geven aan de hardheidsclausule.

Gelet op het bovenstaande verklaart het CBE het beroep gegrond. Het bestreden besluit komt derhalve voor vernietiging in aanmerking.

UITSPRAAK

Het College van Beroep voor de Examens beslist op grond van artikel 7.61 WHW als volgt.

Het College:

- I. verklaart het beroep van appellant gegrond.
- II. vernietigt het bestreden besluit.
- III. verzoekt de commissie in de plaats van het vernietigde besluit binnen 28 dagen, met ingang van de dag volgend op de dag van verzending van deze uitspraak, een nieuw besluit te nemen met inachtneming van het hiervoor overwogene.
- IV. zendt een afschrift van deze uitspraak aan partijen.

Aldus besloten door het College van Beroep voor de Examens, bestaande uit:

.....

In aanwezigheid van ....., secretaris, in vergadering bijeen op 9 oktober 2023.

Het College van Beroep
voor de Examens,

de secretaris,

de voorzitter,

Voor een eensluidend afschrift,

secretaris

c.c. - partijen

Tegen een beslissing van het College van Beroep voor de Examens kan door een betrokkene binnen 6 weken na verzending van deze beslissing beroep ingesteld worden bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag.

Gelieve daarbij uw naam, adres, telefoonnummer en e-mailadres te vermelden.

Het griffierecht van bedraagt 50 Euro.

Voor meer informatie zie www.raadvanstate.nl/studentenzaken